EDICE JAZYKY
UČEBNICE

Vlastimila Pospíšilová, Miroslava Ferrarová, Eva Ferrarová

Učebnice současné italštiny
Manuale di Italiano contemporaneo
1.díl

přepracované vydání

doložka MŠMT

Vhodné i pro samouky

MP3
CD
s ukázkami dialogů a cvičeními

edika.

Učebnice současné italštiny 1. díl

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.edika.cz
www.albatrosmedia.cz

edika.

Vlastimila Pospíšilová, Miroslava Ferrarová, Eva Ferrarová
Učebnice současné italštiny, 1. díl – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

ÚVOD

Cari amici – drazí přátelé, máte před sebou nejnovější učebnici italského jazyka, díky níž se naučíte nejen mluvenému a psanému projevu, ale seznámíte se i s italskými reáliemi. Zvládnutím této učebnice dosáhnete úrovně B1 Evropského referenčního rámce.

Čím je naše učebnice výjimečná? Dialogy jsou svěží, výstižné, psané moderní italštinou. Texty jsou autentické, většinou neupravované. Zjistíte, jak získávat užitečné informace o italských reáliích prostřednictvím internetu, jak pracovat s počítačem v italštině. Nedílnou součástí učebnice jsou nahrávky, které namluvili mladí lidé – rodilí mluvčí – z různých italských regionů. Mapky, fotografie a ilustrace přispívají k navození té pravé italské atmosféry.

Jaký byl náš cíl? Naučit vás číst a porozumět italskému textu, komunikovat s rodilými mluvčími písemnou i ústní formou, seznámit vás s některými italskými zvyklostmi. Zkrátka, chtěly jsme, abyste všechny získané dovednosti mohli uplatnit ihned při vašem prvním setkání s Itálií.

Jak je učebnice členěna? Má celkem 20 lekcí a 5 lekcí opakovacích. Na konci učebnice najdete tabulky předložek a časování probraných nepravidelných sloves, index probraných gramatických jevů, abecední slovník a klíč ke cvičením. Každá lekce obsahuje:

1) **Úvodní dialogy nebo souvislý text**, ve kterých jsme se snažily zachytit situace, v nichž by se Češi v Itálii mohli ocitnout – ať už jako studenti nebo turisté. Nahrávky všech dialogů i textů najdete na adrese albatrosmedia.cz, kde do vyhledávacího pole zadáte název této knihy, rozkliknete ji a nahrávky naleznete v sekci Ke stažení.

2) **Slovníček**, který je za textem řazen abecedně, je pouze kontextuální. To znamená, že překlad heslového slova se týká výše uvedeného textu, samo italské slovo může mít v češtině další významy. Nepravidelné přízvuky jsou v něm označeny kurzívou. Doporučujeme nejdříve si poslechnout nahrávku a teprve pak se učit slovíčka.

3) **Gramatika** obsahuje jen ty základní mluvnické jevy, které jsou nezbytné pro první komunikaci na velmi dobré úrovni. Gramatické přehledy a tabulky vám usnadní zvládnutí probírané látky. Získané znalosti si budete moci dále prohlubovat ve 2. dílu naší učebnice.

4) **L'Angolo dei perché.** Vzhledem k tomu, že texty jsou autentické, mohou se v nich objevit i gramatické a lexikální jevy, které nebyly dosud v učebnici vysvětleny. V této části vás na ně upozorníme, vysvětlíme je nebo pouze přeložíme.

5) Získané znalosti si ověříte **v opakovacích testech** u každé lekce.

6) **Cvičení a klíč.** Součástí učebnice je i „klíč", kde najdete řešení cvičení označených odpovídající *ikonkou*. Klíč by vám měl sloužit pouze jako vodítko.

7) **Abbiamo imparato.** Tato část lekce vám pomůže ujasnit si a prohloubit dosud probrané komunikativní dovednosti.

8) **Sapevate che…** Pokud se chcete dobře naučit nějakému cizímu jazyku, měli byste znát i reálie příslušné země. V kratičkých článcích jsme se snažily vám přiblížit současnou Itálii, její historii, kulturu i její specifický charakter. Za textem následuje

slovníček, který pomůže obohatit vaši slovní zásobu. Dále pak praktický úkol, např. napsat životopis, orientovat se na mapě, sepsat jídelníček.

Slovník: Kromě slovníčků, které jsou u každé lekce, obsahuje učebnice i souhrnný italsko-český a česko-italský slovník. I tento slovník je kontextuální, je řazen abecedně; v syntaktických a frazeologických spojeních jsme se řídily substantivem, např. *bagno m* (koupel), tudíž *fare il bagno* (koupat se) najdete pod písmenem *b*.

Zkratky: – podstatná jména (substantiva) jsou označena: ***m*** *(mužský rod, maskulinum)*
f *(ženský rod, femininum)*
sg *(jednotné číslo, singulár)*
pl *(množné číslo, plurál)*

– u přídavných jmen (adjektiv) je označen rod mužský/ženský např. bello/a, u podstatných jmen jsou uvedeny oba rody, pokud se liší, např. direttore *m*/direttrice *f*

– pokud se přídavné jméno nemění, je značeno zkratkou *inv.* – neměnný tvar

– nepravidelné přízvuky jsou označeny kurzívou, např.: ripetere

– u sloves typu finire uvádíme i tvar 1. os. sg., např. finire, *finisco*

– slova označující podobný význam jsou oddělena čárkou, zatímco slova s rozdílným významem jsou oddělena středníkem

– nepravidelná slovesa jsou označena zkratkou *irr*

– po slovesech, která na rozdíl od češtiny vyžadují 4. pád, je tento označen *q* (qualcuno – někdo) nebo *qc* (qualcosa – něco), např. prendere in giro (q)

– důležité rekce sloves jsou v závorkách, např. dipendere (da) – záviset (na)

Věříme, že se vám naše učebnice bude líbit, že si zamilujete krásný italský jazyk a Itálii. Přejeme vám: BUON LAVORO! *(S chutí do práce!)*

Na shledanou u druhého dílu Učebnice současné italštiny se těší vaše autorky:

Vlastimila Pospíšilová, Miroslava Ferrarová a Eva Ferrarová.

Naše zvláštní poděkování patří panu dr. Luciano Lagazzi za pečlivou korekturu a užitečné rady.

Náš dík patří též dr. Marii Kronbergerové.

OBSAH

INDEX DŮLEŽITÝCH GRAMATICKÝCH JEVŮ IX

0. LEKCE – ÚVOD DO STUDIA ITALŠTINY 1

Italská abeceda ■ Výslovnost ■ Italské regiony

1. LEKCE – IN CLASSE 11

Osobní zájmena ■ Sloveso essere ■ Zápor ■ Vykání ■ Jednotné číslo členu určitého, neurčitého, podstatných a přídavných jmen ■ Pádové vztahy ■ Naučili jste se: představit se, poděkovat, pozdravit ■ Mapa Itálie

2. LEKCE – IN UN BAR 23

Slovesa avere a andare ■ Množné číslo členu určitého, podstatných a přídavných jmen ■ Poco, molto, tanto, quanto ■ Naučili jste se: omluvit se, objednat si v restauraci ■ Gli italiani al bar

3. LEKCE – AD UNA FESTA DI COMPLEANNO 37

Slovesa I. třídy a II. třídy ■ Preposizioni articolate ■ Sloveso piacere ■ C'è, ci sono ■ Přídavné jméno bello ■ Elize ■ Naučili jste se: pozvat hosta dál, představit mu někoho, pogratulovat, požádat o tanec; zeptat se ho, co má či nemá rád; pojmenovat barvy ■ Gli italiani vanno al bar ■ In visita

4. LEKCE – ALLA TELEVISIONE 55

Slovesa III. třídy ■ Slovesa fare, dare, uscire ■ Modální sloveso potere ■ Základní číslovky 1–20 ■ Hodiny – I. část ■ Naučili jste se: informovat se o televizním programu; zeptat se na čas/hodinu ■ Il programma della televisione italiana

5. LEKCE – IN FAMIGLIA 67

Přivlastňovací zájmena ■ Základní číslovky: pokračování ■ Číslovky řadové (1–10) ■ Sloveso venire ■ Naučili jste se: poskytovat základní informace o své osobě ■ Il mammone

OPAKOVACÍ LEKCE R1 – LA FAMIGLIA ITALIANA 81

Zájmeno tutto ■ Tázací zájmena quale, che, come ■ Sloveso bere ■ Invece ■ Annunci economici, annunci personali

O

6. LEKCE – A CASA DI ANNA 97

Zápor – pokračování ■ Modální slovesa dovere, volere, ■ Sloveso sapere ■ Předložky ■ Zájmena osobní přízvučná ■ Předložky a zeměpisná jména ■ Již/už ne ■ Zdrobněliny ■ Si va – trpný rod ■ Venire/andare/arrivare ■ Naučili jste se: psát inzeráty na prodej nebo pronájem bytu ■ Il condominio

7. LEKCE – LA MIA GIORNATA 113

Zvratná slovesa ■ Osobní zájmena nepřízvučná ■ Vykání: pokračování ■ Příslovce ■ Hodiny: pokračování ■ Předpona ri- ■ Naučili jste se: orientovat se v programech cestovních kanceláří ■ Gli italiani sono diversi dai cechi anche nel modo di vivere

8. LEKCE – IN VACANZA IN ITALIA 129

Příčestí minulé ■ Il passato prossimo ■ Il superlativo assoluto ■ Měsíce ■ Datum ■ Naučili jste se: objednat si ubytování ■ Hotel Roma

OPAKOVACÍ LEKCE R2 – AL TELEFONO 145

Naučili jste se: telefonovat, objednat se u lékaře, sjednat si schůzku ■ Pompei

9. LEKCE – SHOPPING – LE SPESE 161

Shoda příčestí minulého ■ Zájmenná částice ne ■ Zájmeno quello ■ Ecco ■ Procenta ■ Předložka di po výrazech množství ■ Slovosled italské věty ■ Naučili jste se: nakupovat ■ Grandi ipermercati o piccoli negozi?

10. LEKCE – COME PASSAVATE LE VACANZE QUANDO ERAVATE PICCOLI? 175

Imperfektum ■ Vedlejší věty předmětné a účelové ■ Zveličující přípona -one ■ Naučili jste se: vyprávět o dovolené ■ La storia di Romolo e Remo

11. LEKCE – LA CULTURA 189

Užívání passata prossima a imperfekta ■ Naučili jste se: vyjádřit co se vám líbí a co ne ■ Il cinema italiano neorealista

12. LEKCE – IL TEMPO 201

Budoucí čas ■ Podmínkové souvětí I. typu ■ Tra/fra ■ Roční období ■ Světové strany ■ Naučili jste se: hovořit o počasí ■ Il viaggio da Tarvisio a Roma

OPAKOVACÍ LEKCE R3 – ANNA: IERI, OGGI E DOMANI 215

Zájmenné příslovce ci ■ Naučili jste se: napsat životopis ■ Il sistema scolastico in Italia

13. LEKCE – LO STILE DI VITA 227

Podmiňovací způsob přítomný a minulý ■ Minulý infinitiv ■ Prima di/dopo ■ Naučili jste se: diskutovat o životě na venkově a ve městě ■ Librino

14. LEKCE – IN VIAGGIO 241

Stupňování přídavných jmen a příslovcí ■ Naučili jste se: orientovat se v jízdních řádech ■ La spiaggia

15. LEKCE – LE PRATICHE BUROCRATICHE 253

Rozkazovací způsob ■ Neosobní slovesné tvary: occorre, basta, bisogna ■ Naučili jste se: jednat s úředníky na poště, v bance, na úřadě ■ Qualcosa di più sul pc

16. LEKCE – DAL MEDICO 267

Il congiuntivo presente a il congiuntivo passato ■ Faktitivní vazby ■ Dvojí rod některých podstatných jmen ■ Naučili jste se: podávat informace o zdravotním stavu ■ Bere il caffè o no? ■ Sorridere sempre fa male

OPAKOVACÍ LEKCE R4 – GENITORI E FIGLI 283

Dělivý člen ■ Naučili jste se: číst si testy v časopisech ■ Oroscopo

17. LEKCE – LO SPORT 297

Vztažná zájmena ■ Trpný rod ■ Přechodník přítomný ■ Naučili jste se: rozumět sportovním zprávám ■ Gli sport

18. LEKCE – LA CITTÀ 311

L'imperfetto del congiuntivo ■ Podmínkové souvětí ■ Naučili jste se: italské názvy pražských památek ■ Piazza San Pietro

19. LEKCE – IN UN RISTORANTE 325

Trapassato del congiuntivo ■ Přehled podmínkových souvětí ■ Naučili jste se: objednávat si v restauraci: 2. část ■ Il menù tipico italiano

20. LEKCE – LA VITA POLITICA 339

Souslednost časová ■ Naučili jste se: orientovat se v italském politickém systému ■ I partiti politici italiani

OPAKOVACÍ LEKCE R5 – LA STORIA 355

Il passato remoto: základní informace ■ Iniciálové zkratky

APPENDICE 367

A1 – Přehled nejčastěji užívaných předložek a předložkových výrazů 367

A2 – Nepravidelná italská slovesa 371

KLÍČ KE CVIČENÍM 393

SLOVNÍK ITALSKO-ČESKÝ 409

SLOVNÍK ČESKO-ITALSKÝ 433

INDEX DŮLEŽITÝCH GRAMATICKÝCH JEVŮ

Abeceda a výslovnost L0

Bello/bella L3

C´è, ci sono L3

Ci (zájmenné příslovce) R3

Člen
- dělivý R4
- jednotné číslo L1
- množné číslo L2

Číslovky
- základní 1–20 ..... L4
- základní (pokračování) L5
- řadové 1–10 ..... L5

Datum L8

Ecco L9

Elize L3

Faktitivní vazby L16

Hodiny L4, L7

Invece R1

Měsíce, roční období L8, L12

Molto, poco, quanto, tanto L2

Ne (zájmenná částice) L9

Pádové vztahy L1

Podmínková souvětí L12, L18, L19

Podstatné jméno
- jednotné číslo L1
- množné číslo L2
- s dvojím rodem L16

Procenta L9

Předložky
- přehled L6
- zeměpisná jména L6
- di po výrazech množství L9
- se členem určitým (preposizioni articolate) L3
- se členem určitým před rozvinutým substantivem L13
- tra/fra L12
- předložkové vazby sloves L3

Předpona ri- L7

Přídavné jméno
- jednotné číslo L1
- množné číslo L2
- il superlativo assoluto L8
- stupňování L14

Přípona -one L10

Příslovce ..... L 7
- stupňování L14

Sloveso
- I. třídy slovesné L3
- II. třídy slovesné L3
- III. třídy slovesné L4
- budoucí čas L12
- imperfektum L10
- infinitiv minulý L13
- konjunktiv imperfekta L18
- konjunktiv minulý L16
- konjunktiv přítomný L16
- konjunktiv trapassata L19
- modální slovesa dovere, volere, potere L4, L6
- neosobní tvary sloves (occorre, bisogna, basta) L15
- passato prossimo L8
- passato remoto R5
- podmiňovací způsob přítomný L13
- podmiňovací způsob minulý L13
- přechodník přítomný (gerundium) ... L17
- příčestí minulé L8, L9
- rozkazovací způsob L15

– trpný rod L17
– zvratná L7
– užívání passata prossima a imperfekta L11
– užívání sloves venire, andare, arrivare L6

Slovosled italské věty L9

Souslednost časová L20

Vedlejší věty účelové a předmětné L10

Vykání L1, L7

Zájmena
– osobní L1, L6
– osobní nepřízvučná L7
– přivlastňovací L5
– tázací R1
– tutto R1
– ukazovací L9
– vztažná L17
– zvratné si L6

Zápor L1, L6

Zdrobněliny L6

ÚVOD DO STUDIA ITALŠTINY 0

LEZIONE 0

Italština vznikla z mluvené latiny a je jí nejblíže ze všech románských jazyků (italština, francouzština, španělština, portugalština, rumunština, moldavština). Italština se jako spisovný jazyk vyvinula ve 13. století z toskánského dialektu.

V Itálii se hovoří mnoha dialekty. Můžeme je rozdělit do dvou hlavních skupin: severní a jižní. Mezi nimi existují významné rozdíly. Ještě ve 20. století bylo obtížné porozumět téměř všem italským dialektům, tolik se lišily od spisovné italštiny i mezi sebou. Avšak v poslední době pronikají do dialektů stále více prvky spisovné italštiny a ty se jí čím dál tím víc přibližují. Tomuto jevu se říká „italianizace dialektů".

Italsky se hovoří nejen v Itálii, ale také v jižním Švýcarsku a ve mnoha zemích Evropy i Ameriky, kam Italové hojně emigrovali v posledních dvou stoletích.

Italština je jazykem hudby, divadla, literatury a dobré kuchyně.

Nebojte se italské výslovnosti!

Kromě několika málo odlišností se italská výslovnost od české neliší. Budete-li mít pochybnosti, jak správně ten či onen výraz číst, poslechněte si nahrávku, která je nedílnou složkou této učebnice. Kromě toho si uvědomte, že v Itálii je 20 regionů a v každém se italština vyslovuje trochu jinak.

ITALSKÁ ABECEDA (ALFABETO ITALIANO)

V této lekci označujeme výslovnost hranatými závorkami. Apostrof před souhláskou znamená, že je zdvojená. Všechny přízvuky (pravidelné i nepravidelné) jsou v textu označeny tupým akcentem.

V dalších lekcích je označen pouze nepravidelný přízvuk ve slovníčku a v některých gramatických komentářích, a to kurzívou.

a [a] – alfabeto [alfabèto]

b [bi] – bar

c [či] – **c** + **a**, **o**, **u** nebo **souhláska** – vyslovujeme tvrdě, tzn. **[ka, ko, ku]**:
Calabria [kalàbria], Ancona [ankòna], scusi [skùzi], Cremona [kremòna]

c + **e, i** – vyslovujeme měkce, tzn. **[če,či]**: Sicilia [sičìlia], Bocelli [bočč'li]

Pokud chceme zachovat **měkkou výslovnost** u skupin **c** + **a**, **o**, **u**,
vkládáme před samohlásku **i**. Toto **i** v žádném případě nečteme!
ciao [čào], cioccolato [čo'kolàto], caucciù [kau'čù]

Pro zachování **tvrdé výslovnosti** ve skupinách **c** + **e**, **i** vkládáme před samohlásku **h**, které se jinak nikdy nevyslovuje!
Marche [màrke], chirurgo [kirùrgo]

d [dy] – **d** + **i** vyslovujeme vždy tvrdě **[dy]:** Adige [àdydže]

e [e] – Elba [Èlba]

f [effe] – Firenze [firènce]

g [dži] – **g** + **a**, **o**, **u** nebo **souhláska** – vyslovujeme tvrdě, tzn. **[ga, go gu]:**
Gargano [gargàno], gondola [gòndola], gusto [gùsto]

g + **e, i** – vyslovujeme měkce, tzn. **[dže, dži]**
Genova [džènova], Giro d'Italia [džìro dytàlia]

Pokud chceme zachovat **měkkou výslovnost** u skupin **g** + **a**, **o**, **u**,
vkládáme před samohlásku **i**. Toto **i** v žádném případě nečteme!
Gianna [džá'na], Reggio [rè'džo], Giuseppe [džuzè'pe]
Naopak pro zachování **tvrdé výslovnosti** ve skupinách **g** + **e**, **i**
vkládáme před samohlásku písmeno **h**, které se jinak nikdy nevyslovuje!
spaghetti [spagè'ty], Lamborghini [lamborgìny]

gn – vyslovujeme jako české **[ň]**: Bologna [bolòňa], signora [siňòra],
gnocchi [ňò'ki], Romagna [romàňa]

gli – vyslovíme jako **měkké [lj]**, na konci slova jako **[lji]**: Puglia [pùlja], gli [lji]

h [akka] – **Nevyslovujeme!**

i [i] – Imola [ìmola]

l [elle] – Leonardo [leonàrdo]

m [emme] – Milano [milàno]

n [enne] – Napoli [nàpoli]

ni vyslovíme **tvrdě [ny]**: Nicola [nykòla]

o [o] – oro [òro]

p [pi] – Pisa [pìsa]

q [ku] – **qu** vyslovíme jako **[ku]**: questo [kuèsto]

r [erre] – Roma [ròma]

s [esse] – **s** vyslovujeme **změle** jako **[z]** před souhláskami b, d, g, l, m, n, v:
slovacco [zlovaťko] a mezi samohláskami (kromě výjimek)
Molise [molìze], Basilicata [bazilikàta]

V ostatních případech vyslovujeme **nezměle [s]**: Sardegna [sardèňa], università [unyversità]
Skupinu hlásek **sci**, **sce** vyslovujeme jako **[ši, še]**: capisci [kapìši], capisce [kapìše]

t [ty] – **ti** vyslovíme tvrdě **[ty]**: Martini [martỳny], Trentino [trentỳno]

u [u] – Udine [ùdyne]

v [vi, vu] – vino [vìno]

z [dzeta]– **z** má výslovnost dvojí, **znělou [dz]**: zero [dzèro] a **neznělou [c]**, která převládá: Venezia [venècija]

Ve slovech cizího původu nebo v některých zastaralých výrazech se setkáme i s písmeny jako:

j i lunga

k kappa

x iks

y ypsilon, i greca

w vu doppia

Zdvojené souhlásky (le doppie)

Určitě jste si všimli **zdvojených souhlásek** v některých italských slovech. Ty budeme vyslovovat následujícím způsobem:

Souhlásky f, l, m, n, r, s můžeme jednoduše **prodloužit:**

Raffaello [ra'fae'lo], Bocelli [boče'li], mamma [ma'ma], Enna [è'na], Saronno [saròˈno], Ferrara [fe'ràra], Mediterraneo [medyte'ràneo], Assisi [a'sìzi]

Souhlásky b, c, d, g, p, t, z vyslovíme velmi **důrazně po kratičké pauze:**

babbo [ba'bo], Lecce [le'če], Boccaccio [boˈkaˈčo], Addolorata [a'doloràta], Reggio Calabria [rè'džo kalàbrija], Appennini [a'pe'nỳny], Pavarotti [pavaròˈty], pizza [piˈca], Ramazzotti [rama'cò'ty]

Pozor!

V žádném případě nevyslovujte zdvojenou souhlásku jako dvě souhlásky za sebou!

Významným prvkem v melodičnosti italského jazyka je **přízvuk**. Je daleko silnější než v češtině a klade se ve většině slov na **předposlední slabiku**. Jde o tzv. pravidelný přízvuk, který nebudeme v naší učebnici označovat: cravatta [kravàťa], motocicletta [motočikléťa], bicicletta [bičikléťa].

Nepravidelný nebo problematický přízvuk budeme označovat ve slovníčcích kurzívou.

Přízvuk může být i **na poslední slabice**, pak je značen i graficky nejenom v naší učebnici, ale i v běžných italských textech, tupým nebo ostrým přízvukem (accento grave/accento acuto): Università [università], facoltà [fakoltà], perché [perké]

nebo **na třetí slabice od konce**: Napoli [nàpoli], Genova [džènova]

výjimečně **na čtvrté slabice od konce**: telefonano [telèfonano]

VOCABOLI

artista ***m*** *[artỳsta]* umělec
attore ***m*****/attrice** ***f*** *[a'tòre/a'trìče]* herec/herečka
babbo ***m*** *[bà'bo]* tatínek
bar ***m*** bar
bicicletta ***f*** *[bičiklè'ta]* kolo
calciatore ***m*** *[kalčatòre]* fotbalista
cantante ***m, f*** *[kantànte]* zpěvák/zpěvačka
capisce 3. sg *[kapìše]* rozumí
capisci 2. sg *[kapìši]* rozumíš
caucciù ***m*** *[kau'čù]* kaučuk
chirurgo ***m*** *[kirùrgo]* chirurg
ciao *[čào]* ahoj
cioccolato ***m*** *[čo'koláto]* čokoláda (nápoj)
città ***f*** *[či'tà]* město
come jak
compositore ***m*** *[kompozitòre]* hudební skladatel
costruttore ***m*** **di automobili** *[kostru'tòre dy automòbili]* konstruktér automobilů
cravatta ***f*** *[kravà'ta]* kravata
facoltà ***f*** *[fakoltà]* fakulta
genio ***m*** *[džènio]* génius
giornalista ***m*** *[džornalìsta]* novinář
gnocchi ***m pl*** *[ňò'ki]* noky
gondola ***f*** *[gòndola]* gondola
gusto ***m*** *[gùsto]* chuť, vkus
mamma ***f*** *[mà'ma]* maminka
Mediterraneo ***m*** *[medite'ràneo]* Středozemí; Středozemní moře
motocicletta ***f*** *[motočiklè'ta]* motorka
oro ***m*** *[òro]* zlato
personaggio ***m*** **da favola** *[personà'džo da fàvola]* pohádková postava
pizza ***f*** *[pi'ca]* pizza
poeta ***m*** *[poèta]* básník
politico ***m*** *[polìtyko]* politik
questo *[kuèsto]* tento, toto
regista ***m*** *[redžìsta]* režisér
rivoluzionario ***m*** *[rivolucionàrio]* revolucionář
sciatore ***m*** *[šiatòre]* lyžař
scrittore ***m*****/scrittrice** ***f*** *[skri'tòre/skri'trìče]* spisovatel/spisovatelka
scusi! *[skùzi]* promiňte**!**
signore ***m*****/signora** ***f*** *[siňòre, siňòra]* pán/paní
slovacco *[zlová'ko]* slovenský
spaghetti ***m pl*** *[spagè'ty]* špagety
telefonano (3. pl) *[telèfonano]* telefonují
università ***f*** *[universìtà]* univerzita
vino ***m*** *[vìno]* víno
zero ***m*** *[dzèro]* nula

ESERCIZI

1. Poslechněte si a pak přečtěte jména italských měst. Pokud nevíte, kde se nacházejí, podívejte se na mapu:

Aosta, Ancona, Bari, Bologna, Catania, Como, Elba, Forlì, Foggia, Grosseto, Gubbio, Genova, Imola, Lodi, Lecce, Milano, Napoli, Ostia, Pisa, Roma, Siracusa, Trento, Udine, Venezia

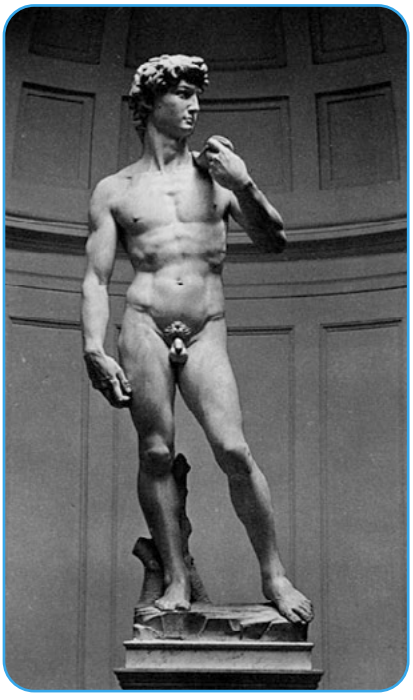
2. Poslechněte si a pak přečtěte jména známých italských osobností:

Federico Fellini (regista), Romano Prodi (politico), Pier Paolo Pasolini (regista), Alberto Moravia (scrittore), Elsa Morante (scrittrice), Umberto Eco (scrittore), Eros Ramazzotti (cantante), Andrea Bocelli (cantante), Luciano Pavarotti (cantante), Giuseppe Garibaldi (rivoluzionario), Curzio Malaparte (scrittore), Gabriele D'Annunzio (poeta), Aldo Moro (politico), Alberto Tomba (sciatore), Paolo Rossi (calciatore), Gigi Buffon (calciatore), Marcello Mastroianni (attore), Franco Nero (attore), Sofia Loren (attrice), Roberto Benigni (regista), Toto Cotugno (cantante), Luchino Visconti (regista), Oriana Fallaci (giornalista), Giuseppe Verdi (compositore), Paolo Maldini (calciatore), Enzo Ferrari (costruttore di automobili), Gianna Nannini (cantante), Dante Alighieri (poeta),

Francesco Petrarca (poeta), Giovanni Boccaccio (scrittore), Leonardo da Vinci (genio), Michelangelo Buonarroti (artista), Pinocchio (personaggio da favola).

3. Označte šipkami profesi známých osobností:

Silvio Berlusconi	costruttore di automobili
Federico Fellini	
Romano Prodi	calciatore
Pier Paolo Pasolini	
Luchino Visconti	compositore
Alberto Moravia	
Elsa Morante	giornalista
Umberto Eco	
Eros Ramazzotti	regista
Andrea Bocelli	
Luciano Pavarotti	cantante
Giuseppe Garibaldi	
Curzio Malaparte	attore/attrice
Gabriele D'Annunzio	
Aldo Moro	sciatore
Alberto Tomba	
Paolo Rossi	poeta
Gigi Buffon	
Marcello Mastroianni	scrittore/scrittrice
Franco Nero	
Sofia Loren	rivoluzionario
Roberto Benigni	
Toto Cotugno	genio
Luchino Visconti	
Oriana Fallaci	artista
Giuseppe Verdi	
Paolo Maldini	personaggio da favola
Enzo Ferrari	
Gianna Nannini	politico
Dante Alighieri	
Francesco Petrarca	
Giovanni Boccaccio	
Leonardo da Vinci	
Michelangelo Buonarroti	
Pinocchio	

Davide di Michelangelo

4. Poslechněte si a pak přečtěte názvy věcí: odhadnete jejich význam?

opera, grappa, cantilena, riviera, gondola, Giro d'Italia, portale, rotonda, piccola, commedia dell'arte, pizzeria, ristorante, panetteria, spaghetti, autostrada, radio, televisione, telefono, fotografia, bicicletta, motocicletta, cravatta, università, facoltà, verità, libertà, umanità

5. Poslechněte si a pak přečtěte názvy italských jídel a nápojů. Jestlipak víte, co se pod nimi skrývá?

pizza, lasagne, tortellini, tiramisù, vino, grappa, rucola, broccoli, penne, parmigiano, cappuccino, polenta, caffè espresso, salame, cioccolata, melone, spaghetti, gnocchi, tonno, gelato

6. Poslechněte si a pak přečtěte následující výrazy z oblasti hudby. Uměli byste je přeložit?

tenore, soprano, basso, alto, tono, pianoforte, contrabbasso, chitarra, programma, dramma, piano, pianissimo, allegro, daccapo, a cappella, musica da camera, opera, operetta, musica, melodia, adagio, intermezzo, crescendo, decrescendo, notturno, tempo

7. Víte, že Italové pro lepší srozumitelnost při hláskování obtížných slov používají většinou zeměpisné názvy? Např.: A – come Ancona

A	Ancona	**N**	Napoli, Novara
B	Bologna, Bari	**O**	Otranto
C	Catania, Como	**P**	Palermo, Pisa
D	Domodossola	**Q**	Quarto
E	Empoli	**R**	Roma
F	Firenze	**S**	Savona
G	Genova	**T**	Torino, Trieste
H (acca)	hotel	**U**	Udine
I	Imola	**V**	Venezia, Verona
J	jolly	**W** (doppia vu)	Washington
K (kappa)	kursaal	**X** (ics)	xilofono
L	Livorno	**Y** (ipsilon)	yogurt
M	Milano, Modena	**Z** (zeta)	Zara

Piazza San Marco – Venezia

●●● SAPEVATE CHE...

Věděli jste, že Itálie má 20 regionů?

L'Italia ha 20 (venti) regioni. Ogni regione ha un capoluogo.

Regione	Capoluogo	Regione	Capoluogo
Valle d'Aosta	Aosta	Marche	Ancona
Piemonte	Torino	Lazio	Roma
Liguria	Genova	Abruzzo	L'Aquila
Lombardia	Milano	Molise	Campobasso
Trentino-Alto Adige	Trento	Campania	Napoli
Veneto	Venezia	Puglia	Bari
Friuli-Venezia Giulia	Trieste	Basilicata	Potenza
Emilia Romagna	Bologna	Calabria	Catanzaro
Toscana	Firenze	Sicilia	Palermo
Umbria	Perugia	Sardegna	Cagliari

1. Přečtěte z mapy názvy všech regionů a jejich hlavních měst:

2. Zkuste nakreslit sami mapu Itálie s regiony.

VOCABOLI

capitale ***f*** *[kapitàle]* hlavní město
carta ***f*** **geografica** mapa
[kàrta džeogràfika]
fiume ***m*** *[fiùme]* řeka
Italia ***f*** *[Itàlija]* Itálie
mare ***m*** *[màre]* moře
montagna ***f*** *[montàňa]* hora

paese ***m*** *[paèze]* země; obec
regione ***f*** *[redžòne]* region; kraj
stato ***m*** *[stàto]* stát
capoluogo ***m*** *[kapoluògo]* hlavní město regionu
ha (3. sg) *[a]* má
ogni ***m, f*** *[oni]* každý/á

IN CLASSE 1

LEZIONE 1

Professoressa: Buongiorno a tutti. Mi chiamo Anna Russo e sono la vostra insegnante di lingua italiana.

Karel: Buongiorno, io sono Karel, sono ceco di Praga.

Hana: Buongiorno, io sono Hana e anche io sono ceca, ma di Brno.

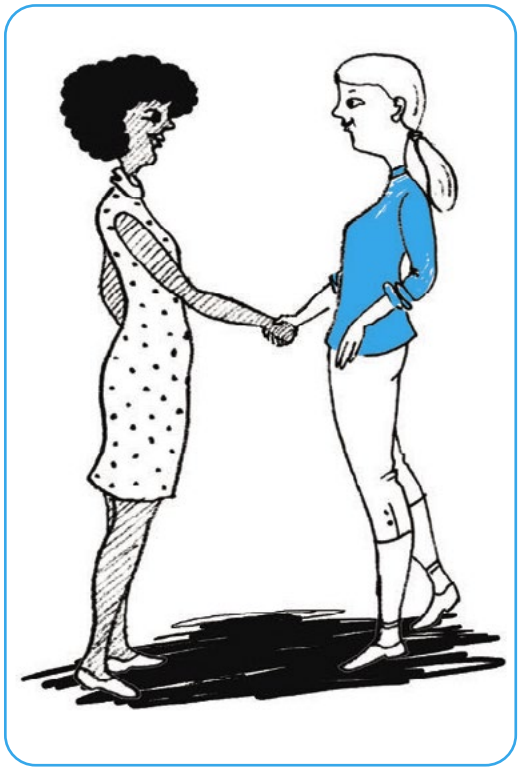
Giulia: Ciao, come ti chiami? Io mi chiamo Giulia.

Pavel: Ciao Giulia, piacere, io sono Pavel.

Giulia: Piacere. Di dove sei, Pavel?

Pavel: Io sono ceco di Pilsen. E tu, sei italiana?

Giulia: Sì, sono italiana di Genova.

Hana: Buongiorno, professoressa.

Professoressa: Buongiorno, Hana.

Hana: Lei è italiana?

Professoressa: Sì, sono di Genova.

Hana: Genova è in Liguria?

Professoressa: Sì. E' una città grande.

Hana: Come è Genova?
E' interessante?

Professoressa: Sì, è la città
di Cristoforo Colombo.

Giulia: Ciao Karel. Dove è Hana?

Karel: Ciao. Hana è a Roma,
la capitale d'Italia.

Giulia: Grazie.

Karel: Prego.

Pietro: Ciao, come ti chiami?

Karel: Ciao, mi chiamo Karel, e tu?

Pietro: Io mi chiamo Pietro.
Di dove sei?

Karel: Sono ceco, di Praga, e tu?

Pietro: Io sono italiano di Milano.

Karel: Dove è Milano?

Pietro: Milano è in Lombardia, in Italia. Sei uno studente di italiano?

Karel: Sì, sono a Roma come studente di italiano. E tu? Perché sei a Roma?

Pietro: Io sono professore di lingua italiana.

VOCABOLI

a	do; v; 3. pád
adesso	nyní; teď
albero *m*	strom
americano/a	americký/á
angolo *m*	kout(ek); roh
anche	také
antico/a	starobylý/á; starý/á
austriaco/a	rakouský/á
buonanotte	dobrou noc
buongiorno *[buondžòrno]*	dobrý den
buono/a	dobrý/á
capitale *f*	hlavní město
ceco/a	český/á
classe *f*	třída
come	jak; jaký/á
di	z; od; 2. pád
di dove	odkud
dottore *m*	doktor
dove	kde; kam
esempio *m*	příklad
esercizi *m pl*	cvičení (pl)
essere *irr.*	být
francese *m, f*	francouzský/á
giorno *m*	den
grammatica *f*	mluvnice, gramatika
grande *m, f*	velký/á
grazie	děkuji
in	v; na; do
ingegnere *m*	inženýr
inglese *m, f*	anglický/á
insegnante *m, f* *[inseňànte]*	učitel/ka
interessante *m, f*	zajímavý/á
io *[ijo]*	já
italiano/a	italský/á
Lei *[Lèj]*	Vy
lei	ona
lingua *f*	jazyk
loro	oni
ma	ale
mi chiamo *[mi kijàmo]*	jmenuji se
molto	velmi, mnoho
no	ne
noi	my
per esempio	například
perché	proč; protože
piacere *[pijačère]* ***irr.***	těší mne
prego	prosím
professore *m*/ professoressa *f*	profesor/profesorka
radio *f*	rozhlas
ragazzo *m*/ ragazza *f*	chlapec/ dívka
ristorante *m*	restaurace
russo/a	ruský/á
salve	dobrý den; ahoj
scuola *f*	škola
sei *[sèj]*	jsi
sì	ano
signorina *f*	slečna
sono *[sòno]*	jsem
spagnolo/a	španělský/á
studente *m*/studentessa *f*	student/studentka
tedesco/a	německý/á
ti chiami *[ty kijàmi]*	jmenuješ se
tu	ty
tutte	všechny
tutti	všichni
vocaboli *m pl*	slovíčka
voi	vy
vostro, vostra	váš, vaše

GRAMMATICA

1. Sloveso essere

Essere/být

Io [ìo] sono	Noi siamo
Tu sei	Voi siete
Lui/lei è	Loro sono
Io non sono	Noi non siamo
Tu non sei	Voi non siete
Lui/lei non è	Loro non sono

2. Osobní zájmena

Osobní zájmena se v italštině užívají podobně jako v češtině, například pro zdůraznění podmětu: **Tu** sei italiano ma **io** sono ceco. **Ty** jsi Ital, ale **já** jsem Čech.

3. Zápor

	NO. (**no** stojí samostatně)
Tu sei italiana?	**NON** sono italiana. (**non** dává do záporu sloveso nebo jiné slovo)
	NO, **NON** sono italiana. (zápory můžete v jedné větě kombinovat)

4. Vykání

jedné osobě	**několika osobám**
vykáme 3. osobou j. č. zájmeno má tvar **Lei**	**vykáme 2. osobou mn. č.**
Lei è tedesco? – **Vy** jste Němec? **Lei** è tedesca? – **Vy** jste Němka?	E **voi** siete di Praga? – A **vy** jste z Prahy?

Slovesný tvar 3. os. j. č. „come si chiama?“ bez kontextu můžeme tedy přeložit:

Jak se jmenujete? (pane nebo paní)
Jak se jmenuje? (ona nebo on)

5. Podstatná jména a přídavná jména

Na rozdíl od českého jazyka rozeznává italština pouze dva rody: **rod mužský (maschile – M)** a **rod ženský (femminile – F)**. U podstatných jmen však většinou stojí členy (il professore, l’insegnante). Výjimku tvoří např. vlastní jména: Lucia, Carlo a jména měst a vesnic: Roma, Bibione.

Přídavná jména se shodují v rodě a čísle se jménem podstatným. Většinou stojí za ním (la lingua italiana). Některá přídavná jména se však kladou před substantivum. Jsou to většinou krátká přídavná jména, která jsou často užívaná, která vyjadřují nějakou stálou vlastnost nebo subjektivní názor (una buona professoressa).

Někdy mohou stát jak před jménem podstatným, tak za ním. V těchto případech mívají přídavná jména před substantivem přenesený význam, např. un grande poeta (velký = významný básník) × una città grande (velké město = město s velkým počtem obyvatel/ o velké rozloze).

Koncovky podstatných a přídavných jmen.

Pro rod mužský je typická koncovka **-O** (il giorno, italiano)

Pro rod ženský je typická koncovka **-A** (la lingua, ceca)

Podstatná a přídavná jména zakončená na **-E** mohou být rodu mužského nebo ženského:

lo studente, francese; la classe, inglese

Některá substantiva se tomuto pravidlu vymykají:

il giornalista, la radio

6. Členy

Rod	Člen neurčitý	Člen určitý	Podstatné jméno
M	un	il	giorno
M	un	l’	albero (začíná samohláskou)
M	uno	lo	studente (začíná s + souhláska)
M	uno	lo	zero (začíná z)
M	uno	lo	gnocco (začíná skupinou gn)
F	una	la	lingua
F	un’	l’	università (začíná samohláskou)

Una/la università (tento tvar se sice používá v moderní italštině i před samohláskou, my vám ale doporučujeme užívat tvar uvedený v tabulce).

Členy se většinou do českého jazyka **nepřekládají**:

E’ il signor Rossi. To je pan Rossi. E’ una città antica. Je to starobylé město.

Určitý člen použijeme tehdy, mluvíme-li o věci známé, jedinečné, o které jsme se již zmínili.

Někdy může být překládán ukazovacím zájmenem ten(to) / ta(to):

Il signore è italiano? **Ten** pán je Ital?
La pizza è buona. **Ta** pizza je dobrá.

Neurčitý člen je spojován s věcmi neznámými, o kterých jsme dosud nehovořili. Někdy ho můžeme přeložit výrazy jeden, nějaký, jakýsi:

C'è **un** signore… Je tu **nějaký** pán…

7. Pádové vztahy

Na rozdíl od českého jazyka nemůžeme v italštině skloňovat pomocí koncovek. Pádové vztahy vytváříme pomocí předložek:

Český 2. pád vyjádříme obvykle předložkou **di**:

Il professore **di** lingua italiana – profesor italštiny
La capitale **d**'Italia – hlavní město Itálie

Český 3. pád vyjádříme obvykle předložkou **a**:

Buongiorno **a** tutti – dobrý den všem

L'ANGOLO DEI PERCHÉ

■ Pokud znáte přídavné jméno označující národnost, umíte utvořit i jméno příslušníka příslušného národa a většinou i název jazyka, kterým hovoří:

přídavné jméno	příslušník národa	jazyk
italiano, italiana	un/l'italiano, un'/l'italiana	l'italiano
ceco, ceca	un/il ceco, una/la ceca	il ceco
inglese	un/l'inglese, un'/l'inglese	l'inglese
slovacco, slovacca	uno/lo slovacco, una/la slovacca	lo slovacco
tedesco, tedesca	un/il tedesco, una/la tedesca	il tedesco

Pozor!

V češtině píšeme **Č**ech, **I**tal, **A**ngličan, v italštině il **c**eco, l'**i**taliano, l'**i**nglese, tzn. stejný tvar jako pro pojmenování jazyka – čeština, italština, angličtina.

■ **Věty jako:**

E' la capitale.		Je **to** hlavní město.
E' Giorgio.	překládáme	**To** je Jiří.
E' Praga.		**To** je Praha.

■ Buongiorno, signo**re** / dotto**re** / ingegne**re**!
Maria, ti presento il signo**r** Rossi, il dotto**r** Verdi, l'ingegne**r** Giordana!
Následuje-li za titulem příjmení, titul ztrácí koncové **-e**.

Roma è la capitale

ESERCIZI

1. Čtěte:

giusto, giudice, gela, gente, Giacomo, Luigi, artigiano, parmigiano, giallo, fagiolo, legame, leghe, legge, legislatura, righe, Genova, Ginevra, Galileo, Giordano, Cesare, marcia, sconto, farmacia, arco, bacio, Cremona, cerimonia, Calabria, cifra, Michele, scusa, piacere, bosco, sci, scheda, scimmia, scivolare, scappare, asciutto, schermo

2. a) Hláskujte své jméno, ***např. Maria: Emme come Milano, A come Ancona, Erre come Roma, I come Imola, A come Ancona***

2. b) Hláskujte jméno města, ve kterém jste se narodili a ve kterém bydlíte:

3. Doplňte člen určitý a neurčitý:

(1) bar, **(2)** zero, **(3)** università, **(4)** motocicletta, **(5)** studente, **(6)** bicicletta, **(7)** gnocco, **(8)** insegnante, **(9)** lingua, **(10)** capitale, **(11)** ristorante, **(12)** professoressa, **(13)** ceco, **(14)** facoltà, **(15)** italiano, **(16)** ragazza, **(17)** pizza, **(18)** cappuccino

4. Doplňte chybějící hlásky:

(1) uno studente frances …… , **(2)** un ristorante italian …… , **(3)** la capitale austriac …… , **(4)** un professore ingles …… , **(5)** una professoressa ingles …… , **(6)** una motocicletta spagnol …… , **(7)** una bicicletta russ …… , **(8)** la lingua cec …… , **(9)** un bar italian ……

5. Doplňte předložky:

(1) Maria è una ragazza …… Praga. **(2)** E' una studentessa …… italiano. **(3)** Dove è Praga? Praga è …… Repubblica Ceca. **(4)** Dove è adesso Maria? Maria adesso è …… Roma. **(5)** Genova è …… Liguria. **(6)** Luca è …… scuola.

6. Najděte správný region podle mapy a odpovězte:

Dove è Milano? – Milano è in Lombardia	Dove è Aosta?
Dove è Ancona?	Dove è Roma?
Dove è Napoli?	Dove è Bari?
Dove è Palermo?	Dove è Sassari?

7. Odpovídejte:

Di dove è Jaroslav Seifert? (Praga)	*Jaroslav Seifert è di Praga*
Di dove è Karel Gott? (Pilsen)	……
Di dove è Sofia Loren? (Roma)	……
Di dove è Romano Prodi? (Bologna)	……
Di dove è Luciano Pavarotti? (Modena)	……
Di dove è Jiří Menzel? (Praga)	……

8. Tvořte minidialogy podle vzoru:

Come ti chiami? – Io sono Anna. Sei italiana? – No, ceca. Sono di Praga.

Francesca	Roma	italiano/a
Petr	Praga	ceco/a
John	Londra	inglese
Marc	Parigi	francese
Vasilij	Mosca	russo/a
Carmen	Madrid	spagnolo/a
Greta	Berlino	tedesco/a
Hans	Vienna	austriaco/a
George	Washington	americano/a

9. Doplňte vhodný pozdrav:

…… Gianni! …… Signore! …… Signorina! …… Lucia!

…… Marco! …… Signora! …… Signore! …… Graziella!

10. Jak budete reagovat?

1. Grazie! .....

2. Buongiorno! .....

3. Mi chiamo Paolo. .....

4. Di dove sei? .....

5. Come ti chiami? .....

6. Dove è Roma? .....

7. Come si chiama la capitale ceca? .....

11. Odpovídejte záporně podle příkladu:

Sei di Milano? No, non sono di Milano.

La signora Rossi è francese? .....

Giovanni è di Pisa? .....

Mario, sei spagnolo? .....

Hana è di Opava? .....

La professoressa Anna è di Firenze? .....

Paolo, sei di Palermo? .....

Voi siete di Torino? .....

Maria è russa? .....

Loro sono di Praga? .....

Il signor Verdi è austriaco? .....

12. Přeložte

Dobrý den! Jak se jmenuješ? Odkud jsi? Jmenuji se Luca Cervone a jsem z Neapole. Kde je Neapol? Neapol je v Itálii. Já se jmenuji David Bílý a jsem z Prahy. Jaká je Praha? Je to velmi staré město. Já jsem Carlo. Těší mne, já jsem Francesca. Jsi Italka? Ne, jsem Španělka, jsem z Madridu. Ty jsi Ital? Ano, já jsem Ital. Praha je v České republice.

ABBIAMO IMPARATO

Umíte se představit a pozdravit. Umíte také poděkovat.

Buongiorno!	Dobrý den!
Buonasera!	Dobrý večer!
Buonanotte!	Dobrou noc!
Ciao!	Ahoj!
Salve!	Ahoj! Dobrý den!
Come ti chiami?	Jak se jmenuješ?
Come si chiama?	Jak se jmenujete?
Mi chiamo Monica Del Ponte.	Jmenuji se Monica Del Ponte.
Piacere!	Těší mne!
Di dove sei/è?	Odkud jsi/jste?
Sono di Milano.	Jsem z Milána.
Grazie.	Děkuji.
Prego.	Prosím.

Le Alpi

●●● SAPEVATE CHE...

1. Zkuste zakreslit do prázdné mapy Itálie největší řeky, jezera a moře, která Itálii obklopují. Přeložte jejich názvy do češtiny.

(a) Dove è il Mare Ionio? **(b)** Dove è il Mare Tirreno? **(c)** Dove è il Mare Mediterraneo?

(d) Dove è il Mare Adriatico? **(e)** Dove è il Mare Ligure? **(f)** Dove è il Po?

(g) Dove è l'Arno? **(h)** Dove è l'Adige? **(i)** Dove è il Tevere?

(j) Dove è il Lago di Como? **(k)** Dove è il Lago Maggiore? **(l)** Dove è il Lago di Garda?

VOCABOLI

c'è	(tam) je
ci sono	(tam) jsou
fiume ***m***	řeka
lago ***m***	jezero
mare ***m***	moře

IN UN BAR 2

Giulia: Ciao, Pavel.

Pavel: Ciao, Giulia.

Giulia: Dove vai?

Pavel: Io vado in un bar non molto lontano, ho un appuntamento con Anna, la nostra professoressa. E tu?

Giulia: Adesso vado a scuola, ho una lezione.

Pavel: Bene, allora ciao.

Giulia: Ciao.

Pavel: Buongiorno, professoressa.

Professoressa: Buongiorno, Pavel.

Pavel: Scusi, sono un po' in ritardo.

Professoressa: No, va bene. Ho sete, prendo una granita, e tu?

Pavel: Io prendo un espresso, grazie.

Professoressa: Allora un caffè e una granita per favore!

Il cameriere: Sì, subito!

Professoressa: Dove è Hana?

Pavel: Anna è a scuola.

Professoressa: Anna? Ma Hana, la ragazza ceca?
Pavel: Ah Hana! Hana che ha i capelli biondi e gli occhi verdi?
Professoressa: Sì.
Pavel: Hana è a casa, perché ha molto lavoro.
Professoressa: Pavel, da quanto tempo sei a Roma?
Pavel: Sono a Roma da una settimana.
Professoressa: Hai amici qui a Roma?
Pavel: Sì, ho due amiche spagnole e un amico slovacco.
Professoressa: Dove sono?
Pavel: Adesso sono in gita a Firenze.
Professoressa: Il conto per favore! Quanto è?
Il cameriere: Sono due euro.
Professoressa: Prego.
Il cameriere: Grazie.

Professoressa: Ciao ragazzi, dove andate?
Pietro: Buongiorno professoressa, andiamo in un bar, abbiamo fame e sete.
Professoressa: Va bene, allora buon appetito!

Paola: Ciao, Pietro.
Pietro: Ciao, Paola.
Paola: Scusa Pietro, hai il programma di studio?
Pietro: No, ma le ragazze in classe hanno il programma di studio.
Paola: Grazie, vado da loro.

VOCABOLI

acqua *f* voda
albergo *m* hotel
allora tak; tedy
altrettanto nápodobně
amico *m*/ **amica** *f* přítel/ přítelkyně
andare *irr.* jít; jet
anno *m* rok
appetito *m* chuť
appuntamento *m* setkání; schůzka
arancia *f* pomeranč
avere *irr.* mít
avere caldo cítit teplo
avere fame mít hlad
avere freddo cítit zimu
avere fretta spěchat
avere sete mít žízeň
avere sonno být ospalý
azzurro/a světlemodrý/á
bambino *m*/ **bambina** *f* chlapeček/ holčička
bar *m* kavárna
barba *f* plnovous
bene dobře
bianco/a bílý/á
biondo/a světlovlasý/á
bravo/a výborný/á
caffè *m* káva
caldo *m* teplo
cameriere *m* číšník
camicia *f* košile
capello *m* vlas
casa *f* dům
conto *m* účet
con s
costare stát *(o ceně)*
da od *(v čase)*
da loro k nim, u nich
da quanto tempo jak dlouho
difficile *m, f* obtížný/á
domani zítra
dopo po; potom
due dva/dvě
essere in anticipo být v předstihu; přijít dříve
fame *f* hlad
farmacia *f* lékárna
fratello *m* bratr
freddo *m* chlad; zima
fretta *f* spěch
formaggio *m* sýr
frutta *f* ovoce
gatto *m* kocour
gemello *m* dvojče
già už, již
gita *f* výlet
granita *f* nápoj z ledové tříště
intelligente *m, f* inteligentní
interessante *m, f* zajímavý/á
lavoro *m* práce
lezione *f* lekce, vyučování
lì tam
libro *m* kniha
lontano daleko; vzdálený
loro oni, ony
macchina *f* automobil
mese *m* měsíc
minerale *m, f* minerální
minuto *m* minuta
nero/a černý/á
nostro, nostra náš, naše
nuovo/a nový/á
occhio *m* oko
oliva *f* oliva
ora *f* hodina
parlare mluvit
per favore prosím
piccolo/a malý/á
poco málo
prendo vezmu si; dám si
problema *m* problém
programma *m* program
quanto kolik
quanto costa kolik stojí
qui zde, tady
repubblica *f* republika
ritardo *m* zpoždění
scusa, scusate promiň, promiňte
scusare prominout
sete *f* žízeň
settimana *f* týden
simpatico/a sympatický/á
sonno *m* spánek
spesso často
straniero *m, f* cizí
studio *m* studium
subito ihned
succo *m* šťáva; džus
tanto tolik, hodně
tempo *m* čas
tutto il mondo celý svět; všichni
un poco, un po' trochu
valigia *f* zavazadlo, kufr
vecchio/a starý/á
verde *m, f* zelený, zelená
zio *m*/**zia** *f* strýc/teta

GRAMMATICA

1. Slovesa avere a andare

avere/mít		andare/jít, jet	
ho	[o]	vado	andiamo
hai	[ai]	vai	andate
ha	[a]	va	vanno
	abbiamo		
	avete		
	hanno [a'no]		

Pozor!

Souhláska h (akka) se nikdy nevyslovuje!

2. Tvoření množného čísla podstatných a přídavných jmen

Koncovky množného čísla podstatných a přídavných jmen

Rod	Číslo jednotné	Číslo množné
M	-o	-i
M	-e	-i
M	-a	-i
F	-a	-e
F	-e	-i

Il ragazz**o** italian**o**	=	**i** ragazz**i** italian**i**
L'insegnant**e** inglese	=	**gli** insegnant**i** inglesi
Lo studente ceco	=	**gli** studenti cechi
Il giornalista	=	**i** giornalisti
La ragazza italiana	=	**le** ragazze italiane
L'insegnante francese	=	**le** insegnanti francesi
La buona madre	=	**le** buone madri

Pokud je substantivum rodu mužského zakončeno na **nepřízvučné –io**, v **množném čísle** má v koncovce pouze **jedno –i**.

il viagg**io** – i viaggi lo studio – gli studi

Množné číslo členu určitého

Rod	Člen určitý sg.	Člen určitý pl.	Podstatné jméno
M	il	i	giorni
M	l’	gli	alberi (začíná samohláskou)
M	lo	gli	studenti (začíná s + souhláska)
M	lo	gli	zeri (začíná z)
M	lo	gli	gnocchi (začíná skupinou gn)
F	la	le	lingue
F	l’	le	università (začíná samohláskou)

Neurčitý člen většinou množné číslo netvoří. Může ho nahradit člen dělivý, který vysvětlíme později.

Un professore = (dei) professori
Una ragazza = (delle) ragazze

Pozor!

Některá **substantiva** tvoří plurál pouze tvarem členu, sama **se** však **nemění**. Jsou to např.:

a) slova cizího původu	il computer	=	i computer
b) podstatná jména s psaným přízvukem	l’università	=	le università
c) zkrácená podstatná jména rodu ženského	la radio	=	le radio
d) substantiva jednoslabičná / končící na souhlásku	il bar	=	i bar

Podstatná a přídavná jména zakončená na **-co** si většinou v plurálu zachovávají **tvrdou výslovnost**, substantiva a adjektiva končící na **-ico** mívají naopak **výslovnost měkkou**.

il ce**co** = i ce**chi**
slovac**co** = slovac**chi**

ale

l’amic**o** = gli amic**i**
simpatic**o** = simpatic**i** výjimka: antico = antichi

Koncovky **rodu ženského** na **-ca** si uchovávají v plurálu **tvrdou výslovnost**

la ce**ca** = le ce**che**
slovac**ca** = slovac**che**
l’amic**a** = le amic**he**
simpatic**a** = simpatic**he**

Koncovky **rodu ženského** na **-cia**, **-gia** mají v plurálu:

Cie [cíe], **gie** [gíe] – pokud jsou přízvučné – farma**cia** [farmacía] – farma**cie** [farmacíe]

Cie, **gie** – pokud jim **předchází samohláska** – vali**gia** – vali**gie**

Ce, **ge** – pokud jim **předchází souhláska** – aran**cia** – aran**ce**

3. Výrazy jako molto, poco, tanto, quanto se chovají:

a) jako **příslovce** (nemění se). Roma è una città **molto** antica. Řím je velmi staré město.

b) jako **přídavné jméno** (pojí se s podstatným jménem a shoduje se s ním v rodě i čísle).
Anna ha **molti** amici italiani e **molte** amiche ceche.

c) jako **zájmeno. Pochi** parlano italiano.

☺ Molti studenti parlano molto bene molte lingue straniere.

L'ANGOLO DEI PERCHÉ

- České **„prosím"** vyjádříme dvojím způsobem:

  Per favore, dove è l'Università di Carlo? – *(žádost)* Prosím vás, kde je Karlova univerzita?

  Grazie. – **Prego**. *(odpověď na poděkování)* Děkuji. – Prosím.

- **Scusa!** – Promiň!

  Scusi! – Promiňte! *(vykání)*

- Předložkou **„da"** můžete vyjadřit dobu, po kterou vykonáváte nějakou činnost.

  Da quanto tempo sei qui? – Sono a Praga **da** un mese.

Da un minuto.	Minutu.
Da un' ora.	Hodinu.
Da un giorno.	Den.
Da una settimana.	Týden.
Da un mese.	Měsíc.
Da un anno.	Rok.

- Sloveso **„avere"** tvoří řadu ustálených spojení:

ho sete	mám žízeň
ho fame	mám hlad
ho sonno	jsem ospalý/ ospalá
ho freddo	je mi zima
ho caldo	je mi teplo
ho fretta	spěchám

■ **Vado**	**in** un bar	Jdu	**do** baru.
	a scuola		**do** školy.
	da loro.		**k** nim *(k osobám).*

■ **Prendo** un cappuccino. **Dám si** cappuccino.

■ Il signor Rossi e la signora Rossi sono qui?	Pán a paní Rossi jsou tady?
Sì, **i Rossi** sono già qui.	Ano, **manželé Rossi** jsou již tady.
I Novák non ci sono, sono in Italia.	**Novákovi** tady nejsou, jsou v Itálii.

ESERCIZI:

ČTĚTE

Giovanna, donna, ginnastica, mamma, dramma, programma, grammatica, motocicletta, bicicletta, Nicoletta, cravatta, sigaretta, civetta, chitarra, giallo, intelligente, bello, difficile, ragazza, piccolo

1. Odpovězte podle textu:

Dove va Giulia?

Che cosa prende la professoressa? E che cosa prende Pavel?

Dove è Hana?

Da quanto tempo Pavel è a Roma?

Dove sono gli amici di Pavel?

Dove vanno i ragazzi e perché?

2. Tvořte množné číslo, *např. il professore – i professori.*

(1) il ritardo, **(2)** l'italiano, **(3)** il bar, **(4)** l'appuntamento, **(5)** il capello, **(6)** l'occhio, **(7)** il tempo, **(8)** l'amico, **(9)** il conto, **(10)** l'euro, **(11)** lo studente, **(12)** il ceco, **(13)** lo slovacco, **(14)** il ragazzo, **(15)** lo studio, **16)** il programma, **(17)** l'insegnante (m), **(18)** la professoressa, **(19)** la scuola, **(20)** la lezione, **(21)** la ragazza, **(22)** la casa, **(23)** la gita, **(24)** la settimana, **(25)** l'amica, **(26)** la capitale, **(27)** la francese, **(28)** la ceca, **(29)** l'inglese (m), **(30)** l'italiana, **(31)** l'insegnante (f), **(32)** la camicia, **(33)** l'arancia

3. Doplňte člen určitý a pak převeďte do množného čísla.

Vzor: appuntamento = l'appuntamento – gli appuntamenti

(1) ceco, **(2)** italiano, **(3)** capitale, **(4)** studente, **(5)** professore, **(6)** lingua, **(7)** bar, **(8)** arancia, **(9)** appuntamento, **(10)** professoressa, **(11)** scuola, **(12)** espresso, **(13)** capello, **(14)** farmacia, **(15)** lavoro, **(16)** classe, **(17)** programma, **(18)** ragazza, **(19)** amico, **(20)** settimana, **(21)** casa, **(22)** caffè, **(23)** valigia

4. Napište členy určité a tvořte množné číslo:

1. …… casa grande
2. …… capello nero
3. …… cantante simpatico
4. …… studentessa brava
5. …… figlia adulta
6. …… ragazzo ceco
7. …… professoressa italiana
8. …… barba bianca
9. …… zio vecchio
10. …… arancia buona
11. …… oliva nera
12. …… bar lontano
13. …… programma interessante

5. Doplňte:

(1) Il professor …… slovacc …… , **(2)** le citt …… antic …… , **(3)** i capell …… biond …… , **(4)** gli occh …… verd …… , **(5)** le ragazz …… ingles …… , **(6)** i programm …… interessant …… **(7)** le lezion …… italian …… , **(8)** gli amic …… cec …… , **(9)** le scuol …… frances …… , **(10)** le class …… spagnol ……

6. Spojujte výrazy z jednotlivých sloupců:

	ragazza	verdi
	scuole	italiani
	amico	biondi
Il	bar	interessante
L'	casa	antica
Lo	programma	piccolo
La	capitale	spagnolo
Gli	capelli	francesi
I	occhi	inglese
Le	studio	simpatico
	studentessa	ceca
	professore	interessanti
	città	
	lavori	

7. Doplňte, je-li to nutné, správný člen:

1. …… Rossi sono signori molto simpatici.

2. …… problema non è difficile.

3. …… Moldava è in Repubblica ceca.

4. Domani è …… giorno di San Nicola.

5. Tu non sei …… spagnola.

6. …… mamma è a casa.

7. Prendo …… acqua minerale.

8. …… libri sono interessanti.

9. Mario è …… ragazzo intelligente.

10. …… mamma di Serena ha …… macchina nuova.

11. Ho …… gatto.

8. K podstatným jménům přiřazujte ve správných tvarech výrazy *molto, poco, tanto, quanto*:

amici, ragazze, programmi, scuole, studenti, professori, lezioni, bar, scuole, cechi, italiani, francesi, slovacche, spagnole, capelli, espresso, caffè, gite, concerti, appuntamenti, classi

9. Doplňte sloveso *avere*:

(1) Maria …… i capelli neri e gli occhi azzurri. **(2)** Noi siamo gemelli e …… gli occhi verdi. **(3)** Io …… un amico a Praga. **(4)** Voi …… la macchina? **(5)** Giovanni e Giacomo …… la lezione di lingua italiana. **(6)** Maria, …… tempo adesso? **(7)** Luca, …… molti amici italiani? **(8)** Noi …… un appuntamento con la professoressa.

10. Doplňte sloveso *andare*:

(1) Piero, dove …… ? **(2)** Noi …… a casa. **(3)** Giovanni e Giacomo …… in Italia, a Napoli. **(4)** La studentessa …… a scuola. **(5)** Adesso voi …… a Brno? **(6)** Io …… in albergo. **(7)** Noi …… in un bar. **(8)** Lucia, …… in Francia?

11. Vyberte si výrazy z jednotlivých sloupců a tvořte minidialogy.

Např.: Da quanto tempo sei a Praga? – Da una settimana.

	Roma		un mese
	scuola		un anno
in	Praga		due ore
a	Genova	da	un' ora
	Italia		una settimana
	Repubblica ceca		due giorni
	albergo		
	lezione		

12. Odpovídejte záporně celou větou:

Vai in un bar?	Vai a scuola?
Il bar è molto lontano?	Hai i capelli biondi?
Hai sete?	Hai gli occhi neri?
Avete molta fame?	Vai in Italia?
Sei italiano/a?	Andate a Roma?
Hai molto lavoro?	Hai molto freddo?

13. Doplňte vhodné slovo:

Maria ha gli …… verdi e i …… neri.

Claudio e Mario sono in …… , a …… .

Noi abbiamo …… e sete.

Prendo un …… e un succo di frutta.

Siamo a Roma da una …… .

Ho un …… con Anna.

Pavel, da quanto …… sei a Roma?

14. Odpovězte na otázky celou větou:

Come ti chiami?
Di dove sei?
Dove vai dopo la lezione?
Hai fratelli?
Perché sei in Italia?
Come è Praga?
E Roma come è?

15. Přeložte:

Kam jdeš? Jdu do školy. Mám vyučování. Jak dlouho chodíš na hodiny italštiny? Už měsíc. Kde je Anna? Je na výletě. Dobrý den, paní profesorko! Kam jedete? Jedu do Itálie. Jdeme do restaurace. Není to moc daleko. Mám hlad a žízeň. Já jsem ospalá, jdu domů. Petr má schůzku s profesorem italštiny. Dám si pizzu a Coca-Colu. Kolik to stojí? V Itálii moc přátel nemám, ale mám mnoho přítelkyň v Madridu. Jak dlouho jsi v Praze? Jsem v Praze už rok.

16. Opakovací test. Z uvedených možností vyberte správné řešení.

1. .... programma francese
   a) il b) la c) una

2. le camic.... verd....
   a) -ie b) -e c) –ia
   a) –e b) –i c) –a

3. Maria .... capelli biondi.
   a) è b) a c) ha

4. Lucia, vai .... Francia?
   a) a b) per c) in

5. .... studenti slova....
   a) i b) le c) gli
   a)-che b) –chi c)-cchi

6. Sono a Roma .... un mese.
   a) - b) da c) in

7. Buon appetito! - ....!
   a) Piacere b) Per favore c) Grazie, altrettanto

8 .... dove siete?
   a) Di b) Da c) A

ABBIAMO IMPARATO

Umíte se omluvit. Umíte si objednat v restauraci a popřát dobrou chuť.

Scusi, sono in ritardo.	Promiňte, jdu pozdě / mám zpoždění.
Sono in anticipo.	Jsem tu dřív / jdu dřív.
Ho fame e sete.	Mám hlad a žízeň.
Una pizza ai quattro formaggi e una Coca-Cola per favore!	Pizzu se čtyřmi druhy sýra a Coca-Colu, prosím.
Io prendo… .	Já si dám… .
Grazie. – Prego.	Děkuji. – Prosím.
Buon appetito!	Dobrou chuť!
Grazie, altrettanto!	Děkuji, nápodobně!
Un caffè per favore!	Jednu kávu, prosím!
Il conto, per favore!	Účet, prosím.
Quanto è?	Kolik to dělá?

●●● SAPEVATE CHE…

1. Ještě trochu zeměpisu…

Vraťte se k mapičce v lekci 1 a zakreslete největší italská pohoří:

Dove sono le Alpi?
Dovo sono gli Appennini?

2. Gli italiani al bar

Gli italiani vanno al bar ogni mattina e prendono un caffè e un dolce. Ci sono vari tipi di caffè: l'espresso, il cappuccino, il caffè macchiato, il caffè corretto per esempio con la grappa, il marocchino, la granita al caffè e altri. Come dolce con il caffè prendono una brioche o una ciambella.

Espresso – *je nápoj připravený v espresso kávovaru z jemně namleté kávy a vody. Káva se namele v kávomlýnku, dávka (zpravidla 7 gramů) se dá do páky, vloží do kávovaru, který přes ni pod tlakem tlačí – „presuje" vodu. Pravé italské espresso vytéká 25 sekund a obsahuje 25 ml vody. Na hladině je tmavě hnědá pěna vysoká cca 1–2 mm. V České republice se většinou pije větší espresso, které je připravené také ze 7 gramů kávy, ale obsahuje více vody (80–200 ml).*

Cappuccino – *je původem italský kávový nápoj, který se skládá z 1/3 espressa, 1/3 mléka a 1/3 mléčné pěny. Do většího šálku si uděláme espresso a našleháme pěnu. Aby bylo cappuccino opravdu dobré, je ideální mít vychlazenou konvičku a vychlazené plnotučné mléko. Pěna se šlehá jemně, konečná teplota by neměla přesáhnout 70 °C, tzn. cappuccino by se mělo dát ihned po přípravě vypít, aniž byste se spálili. Důležité je, aby pěna byla opravdu kvalitní, neobsahovala žádné bublinky vzduchu (toho se docílí sklepáváním pěny v konvičce) a zároveň tvořila v hrnku alespoň 1,5 cm vysokou vrstvu. Cappuccino Italové pijí obvykle ráno.*

Caffè macchiato – *do espressa se přidá nepatrné množství mléka*

Caffè corretto – *espresso, do kterého se přidá koňak či grappa*

Marocchino – *espresso s mlékem posypané kakaovým práškem*

Granita al caffè – *ledová kávová tříšť, espresso se nechá zmrznout a mechanicky se rozdrtí*

Brioche – *sladké pečivo*

Ciambella – *pečivo podobné naší koblize*

VOCABOLI

altro/a	jiný/á
dolce *m*	sladkost
mattina *f*	ráno
per esempio	například
più	více
pranzo *m*	oběd
prendere	vzít; dát si
prima di	před
quando	když
tipo *m*	typ
vario/a	různý/á
verso	k; okolo

AD UNA FESTA DI COMPLEANNO 3

LEZIONE 3

Pavel e Hana vanno alla festa di compleanno di Anna. Ci sono gli amici di Anna e molti insegnanti.

Pavel: Buonasera, Anna.

Anna: Ciao Pavel, ciao Hana.

Pavel: Tanti auguri per il compleanno. Questi fiori sono per Lei.

Anna: Grazie. Che bei tulipani rossi! Prego, accomodatevi.

Hana: Buon compleanno! Quanta gente!

Anna: Sì, ah Pietro, ti presento Hana e Pavel, sono studenti di italiano.

Pietro: Piacere, Pietro.

Hana e Pavel: Piacere.

Pietro: Parlate italiano?

Hana e Pavel: Sì, un poco. Studiamo l'italiano, ma parliamo bene l'inglese e il tedesco.

Pietro: Io non parlo il tedesco e solo un poco l'inglese. Dove abitate qui a Roma?

Hana e Pavel: Abitiamo alla casa dello studente, siamo studenti cechi. Tu sei uno studente o lavori qui?

Pietro: Io lavoro qui a Roma, sono insegnante come Anna. Voi siete studenti?

Hana e Pavel: Sì, studiamo all'università.

Pietro: Che cosa studiate?

Pavel: Io studio filosofia e Hana studia economia.

Pietro: Interessante… Questa canzone è molto bella, io vado a ballare, Hana, tu balli?

Hana: Sì, ballo.

Pietro: Allora balliamo?

Pavel: Ciao, mi chiamo Pavel, e tu, come ti chiami?

Annamaria: Ciao, mi chiamo Annamaria, sei straniero?

Pavel: Sì, sono ceco.

Annamaria: Ma parli molto bene l'italiano!

Pavel: Grazie. Vado alle lezioni ogni giorno, ascolto la radio italiana su internet e guardo la televisione.

Annamaria: Allora sei proprio bravo!

Pavel: Prendi una birra?

Annamaria: No, grazie, guido la macchina. Ti piace Roma?

Pavel: Sì, mi piace tanto. E mi piacciono molto le canzoni italiane.

Annamaria: Sì? Ti piace cantare?

Pavel: Sì, mi piace ma sono stonato… suono la chitarra.

Fontana di Trevi